

DA MORBROR HANS SAGDE, AT "JEG HAR LÆST VÆRRE BRAS END DET", FORSTOD JEG, AT BOGEN VAR LYKKEDES.

Den hundredårige der kravlede ud ad vinduet og forsvandt er en feel good-bog med en stor dosis humor, men også med ond og pludselig død, excentriske personer og en alternativ vinkel på 1900-tallets historie. Jonasson fortæller her om bogen, om sit forfatterskab og om, hvorvidt journalister nødvendigvis også skal være forfattere.

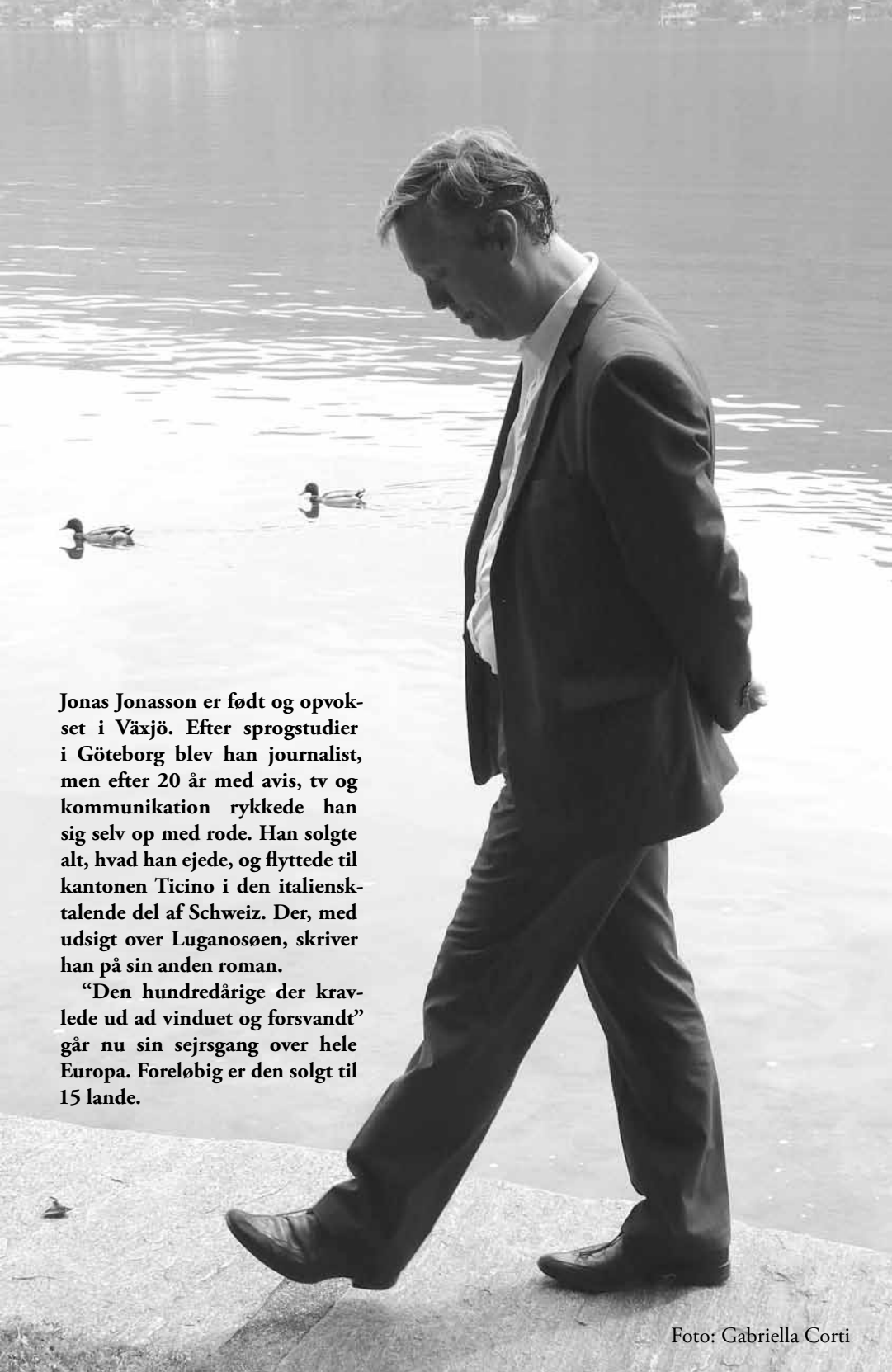
BLAND EN DECILITER ARTO PAASILINNA, lidt *Røde Orm* og et skvæt *Den gode soldat Svej* og tilsæt to knivspids *Forrest Gump*, så har du Jonas Jonassons debutroman, *Den hundredårige der kravlede ud ad vinduet og forsvandt*.

Bogen er en spændende historie om, hvordan Allan Karlsson stikker af fra sin egen hundredårsfest og drager ud på en rejse gennem den syd- og midtsvenske provins uden andet på fødderne end et par tøfler. Rejsen kompliceres af, at han kommer på kant med såvel politiet som en gangsterbande på jagt efter en forsvunden kuffert med narkopenge.

“Det er en feel good-bog, men en feel good-bog med visse komplikationer. Læseren er helhjertet på den hundredåriges side, Allan Karlsson er bogens sande helt. Men samtidig burde han spærres inde for mord, uagtsomt manddrab, dokumentfalsk og overtrædelse af de fleste paragraffer i den svenske dyrebeskyttelseslov,” siger Jonas Jonasson.

ER DER INGEN GRÆNSER FOR, HVOR SKURKAGTIG HELTEN KAN VÆRE?

Jonas Jonasson lader først spørgsmålet stå åbent, men lidt efter

Jonas Jonasson er født og opvokset i Växjö. Efter sprogstudier i Göteborg blev han journalist, men efter 20 år med avis, tv og kommunikation rykkede han sig selv op med rode. Han solgte alt, hvad han ejede, og flyttede til kantonen Ticino i den italiensktalende del af Schweiz. Der, med udsigt over Luganosøen, skriver han på sin anden roman.

“Den hundredårige der kravlede ud ad vinduet og forsvandt” går nu sin sejrsgang over hele Europa. Foreløbig er den solgt til 15 lande.

svarer han selv, at han genkender Allan Karlsson i nogle af de film, han ser med sin toårige søn.

“Allan er sorg- og respektløs som Pippi Langstrømpe og troskyldig og naiv som Peter Plys. Man kan ikke undgå at fatte sympati for den kombination, heller ikke i en voksenroman.”

Bogen er også et historisk tilbageblik på flere af 1900-tallets største historiske begivenheder, set gennem hovedpersonens øjne. Det viser sig nemlig, at Allan Karlsson selv har oplevet – og forårsaget – størstedelen af begivenhederne. Blandt andet er han med til at udvikle atombomben, han både planlægger og afværger et attentat på Winston Churchill og har været gode venner med både amerikanske præsidenter og kinesiske kommunistledere.

“Jeg har altid interesseret mig for historie og for den kendsgerning, at vi mennesker tilsyneladende aldrig lærer noget af historien. Det er faktisk derfor, jeg har valgt også at lade bogen være en historisk oversigt over 1900-tallet,” siger Jonas Jonasson.

Manuskriptet har ligget længe i den tidligere journalist og mediekonsulents skrivebordsskuffe og ventet på, at han fandt mod til at lade nogen læse det.

“Jeg har sådan set været forfatter hele tiden, og det er forfatter, jeg er af sjæl og hjerte. Til at begynde med tænkte jeg, at jeg bare lige ville tage en tørn som journalist, indtil jeg havde råd til at skrive som forfatter. Så gik der 25 år, og det blev verdens længste pause fra noget, jeg ikke engang var nået at komme rigtigt i gang med.”

JONAS JONASSONS JOURNALISTISKE KARRIERE STARTEDE PÅ SMÅLANDS-POSTEN. Efter en årrække i højt tempo på Expressen lavede han først sit eget konsulentfirma og var efterfølgende med til at grundlægge den senere mediegigant OTW. I takt med succeserne steg tempoet fra højt til endnu højere.

“I perioder arbejdede jeg nærmest i døgndrift, og i dag fatter jeg ikke rigtig, hvordan der samtidig kunne hobe sig et næsten færdigt romanmanuskript op i skrivebordsskuffen.”

Men en dag gik det pludselig ikke mere. Jonasson brød sammen, blev først alvorligt syg og endte derefter i noget, han

selv beskriver som en “evig tåge”. Indimellem lettede tågen for en kort tid, og så forsøgte han at vende tilbage til sin tidligere tilværelse, men til sidst gav han op. Han rykkede sig selv op med rode, solgte alt, hvad han ejede i Sverige, og flyttede til den italiensktalende kanton Ticino i Schweiz.

“Middelhavsklima, italiensk kultur og schweizisk orden. Og frem for alt meget, meget fjernt fra det miljø, jeg var blevet så syg i. Jeg satte mig under et palmetræ og lavede ingenting. Det tog næsten et helt år mere, men så var jeg også helt rask igen.”

Og da han var rask igen, havde han brug for noget at tage sig til. Nu, efter 25 års venten, var tiden inde til at blive forfatter. Han fandt det næsten færdige manuskript frem af skrivebordskuffen og sendte det til nogle venner og til sin morbror, Hans Isaksson i Vislanda.

“Det var med en vis nervøsitet, det må jeg sige. Ikke mindst fordi jeg havde valgt at sende det til nogle venner, som jeg vidste ville melde ærligt tilbage. Mest nervøs var jeg for, hvad morbror Hans ville sige, han har nemlig aldrig sagt noget pænt til nogen i hele sit liv. Men vennerne syntes godt om det, jeg havde skrevet. de sammenlignede mig endog med andre forfattere, og til min fordel! Det betød enormt meget for mig. Da så morbror Hans lod høre fra sig og sagde, at ‘Jeg har læst værre bras end det’, forstod jeg, at bogen var lykkedes. Det er det pæneste, nogen nogensinde har hørt ham sige.”

BOGEN ER FULD AF UVENTEDE VENDINGER OG ABSURD HUMOR. Sine steder er der ikke langt til farcen, og samtidig er bogen spækket med overraskende påhit og raffinerede greb for at få historien til at falde i hak. Og det hele er vævet sammen med 1900-tallets højst virkelige og ofte tragiske historie.

“Jeg er meget idérig, og det har jeg haft stor gavn af som producent i mediebranchen. Samtidig interesserer jeg mig også for folks adfærd, og jeg tænker, det er derfor, det aldrig føltes tungt at skrive manuskriptet. Jeg opfattede det som en kreativ afkobling fra journalistikken,” forklarer Jonas Jonasson.

MEN I VIRKELIGHEDEN HEDDER DU IKKE JONAS?

“Nej, mit rigtige fornavn er Pär-Ola, men det er der ingen, der kan udtale, der hvor jeg bor. I bedste fald bliver det til ‘parola’, og det kan betyde ‘ord’ eller ‘udtryk’ på italiensk. I værste fald smutter tungen, og det bliver til ‘parolaio’ eller ‘parolaccia’. Hvorved jeg i stedet bliver til ‘Snakkesalige Jonasson’ eller ‘Usømmelig Tale Jonasson’. Derfor har jeg lånt ‘Jonas’ fra min far. Jonas fungerer fint på italiensk, og Jonas Jonasson er da et meget godt forfatternavn, ikke?”

BEHØVER MAN BLIVE FORFATTER, FORDI MAN BEGYNDER SOM JOURNALIST?

“Jeg tror, næsten alle journalister inderst inde føler sig som forfattere. Nogle sikkert med rette, andre ikke. Hvis man kan misunde nogen noget uden at være misundelig på dem, så er det nok sådan, jeg i alle de år havde det med de venner og bekendte i journalistbranchen, der havde taget skridtet. Så nu må man vel gå ud fra, at der er hundredvis af journalistvenner derude, som misunder mig. Og det er okay, så længe de ikke kaster æg på mig. Jeg kan jo ikke gøre for, at deres halvfærdige manuskript stadig ligger i skrivebordsskuffen.”

HVORNÅR KOMMER DEN NÆSTE BOG?

“Jeg regner med at gå i gang med at skrive min næste bog til efteråret. Selv om jeg hævder, at jeg har været forfatter hele mit liv, er det først til den tid, det bliver et ni-til-syatten-arbejde fra mandag til fredag. Jeg har da gjort mig nogle tanker om, hvad det skal være for en bog, men inden jeg kan skrive en linje, må jeg først se, hvordan den her bliver modtaget. Men bliv ikke overrasket, hvis den kommer til at hedde noget med *Den hundredoggetårige der ...*”

*Copyright © Piratförlaget. Interviewet er lavet op til udgivelsen i Sverige.
Oversat af Anders Johansen.*